

عنوان مقاله:

ارزیابی مقاومت به خشکی مخلوط های چمن و شبدر، به منظور معرفی گیاهان پوششی با نیاز مراقبتی کمتر

محل انتشار:

مجله پژوهش های تولید گیاهی، دوره 28، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

الهام سعیدی پویا - دکتری تخصصی گیاهان زینتی، گروه علوم باغبانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

علی تهرانی فر - استاد گروه علوم باغبانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

غلامعلی گزانچیان - استادیار پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی (مشهد)

فاطمه کاظمی - دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

محمود شور - دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: چمن های با نیاز مراقبتی پایین شامل مخلوطی از چمن با یکسری گیاهان برگ پهن برای ایجاد یک ترکیب متنوع گونه-ای است در واقع نوعی چمن های کم هزینه هستند که میزان نهاده ها از جمله آبیاری، کوددهی، علف کش و چمن زنی در آنها کاهش یافته باشد و در مقابل هجوم علفهای هرز استقامت کند، که این امر به حفظ منابع طبیعی و کاهش آلاینده ها کمک میکند. مواد و روش ها: با هدف بررسی پاسخ رشدی اندام هوایی و زیر زمینی مخلوط های چمن و شبدر به تنش خشکی در مقایسه با چمن مخلوط تجاری، آزمایشی در گلخانه تحقیقاتی دانشگاه فردوسی، در قالب آزمایش فاکتوریل بر مبنای طرح کاملاً تصادفی با ۶ تیمار: ترکیب فستوکا + میکروشبدر (FM)، لولیوم + میکرو شبدر (LM)، لولیوم + شبدر سفید (LT)، فستوکا ارون دیناسه + لولیوم پرنه + میکرو شبدر (FLM)، فستوکا ارون دیناسه + لولیوم پرنه + میکرو شبدر (FLTM) در مقایسه با چمن مخلوط تجاری (S) با ۴ سطح تنش خشکی شامل ۲۵، ۴۵، ۶۵ و ۸۵ درصد ظرفیت زراعی و با ۳ تکرار انجام شد. صفات ارتفاع، عرض برگ، تعداد پنجه، وزن تر و خشک اندام هوایی، سطح ریشه، میانگین قطر ریشه، مجموع طول ریشه، حجم ریشه و وزن تر و خشک ریشه مورد ارزیابی قرار گرفت. یافته ها: نتایج نشان داد که در رقابت بین ۶ نوع مخلوط چمن و شبدر، بیشترین و کمترین ارتفاع به ترتیب مربوط به مخلوط LT با میانگین ۸۹/۵ سانتی متر و مخلوط FLTM با میانگین ۲/۵ بود. از نظر وزن تر و خشک اندام هوایی، FLTM و LT بیشترین و FM کمترین مقادیر وزن تولیدی را به خود اختصاص دادند. همچنین تنش ۶۵٪ ظرفیت زراعی، تاثیر معنی داری بر روی ارتفاع گیاهان نگذاشت و اختلاف معنی دار در سطوح ۴۵ و ۲۵ درصد ظرفیت زراعی مشاهده شد. تنش ۲۵ درصد ظرفیت زراعی به صورت معنی-داری عرض برگ و تعداد پنجه ها را تحت تاثیر قرار داد و شدت تنش تا حد ۴۵ درصد ظرفیت زراعی نتوانست به طور معنی داری اثر منفی بر روی وزن تر و خشک اندام هوایی چمن مخلوط ها بگذارد. از نظر اندام های زیرزمینی، بیشترین مقادیر وزن تر و خشک ریشه مربوط به چمن های FLTM و LM و سپس FM بود. اما کمترین مقادیر وزن تر و خشک تولیدی ریشه مربوط به چمن LT به ترتیب با مقادیر ۶۸/۳۸ و ۵۲/۹ گرم در گلدان مشاهده گردید. از نظر سطوح مختلف تنش خشکی، در تنش ملایم ۶۵٪ ظرفیت زراعی میزان وزن تر و خشک ریشه نسبت به سطح ۸۵٪ به میزان ۹۳/۲۰ و ۵۴/۹ درصد افزایش نشان داد اما از تنش ۴۵٪ ظرفیت زراعی به بعد، تنش خشکی منجر به کاهش میزان وزن تر و خشک تولیدی ریشه گردید. به طوریکه در تنش شدید ۲۵٪ میزان کاهش وزن تر و خشک ریشه نسبت به تنش ۸۵٪ به ترتیب معادل ۶۴/۵۲ و ۸۷/۵۴ درصد بود. نتیجه گیری: در نهایت میتوان نتیجه گیری نمود که تمام مخلوط های چمن و شبدر به جز LT از نظر صفات ریشه برتر از چمن تجاری اسپورت (S) بودند در حالیکه از نظر صفات اندازه گیری شده اندام هوایی برترین چمن مخلوط، FLTM بود.

کلمات کلیدی:

شبدر، گلخانه، گیاه پوششی، مخلوط چمن، ورزشی

